

Monumentnummer*: 508449

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 28 april 1998
Kadaster deel/nr 82641/66

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Heemstede	Heemstede	Noord-Holland

Locatienaam	Locatieomschrijving
Heemstede	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Heemstede	C			4141

Omschrijving**

Inleiding VILLA, in 1868 gebouwd als pastorie van de Nederlands Hervormde Gemeente, ter vervanging van de oude pastorie die in dat jaar werd gesloopt.

De villa heeft tot 1951 als pastorie gefungeerd. Het pand is opgetrokken in klassicistische-italianiserende bouwstijl. Met name de rondboogvensters in de middenrisaliet zijn ontleend aan Italiaanse quattrocento-architectuur, welke in de eerste helft van de 19de eeuw in Duitsland door K.F. Schinkel en in Engeland door J. Nash als inspiratiebron voor villabouw was geïntroduceerd.

De villa is gesitueerd in "het dorp", ten zuiden van de Nederlands hervormde kerk, op een perceel dat in de begin van de 17de eeuw in eigendom was van Hendrick Pietersz. Het pand wordt door een tuin omgeven en is aan de voorzijde (zuidoost) door een gietijzeren hek van de Achterweg gescheiden. Twee openingen in dit hek geven toegang tot een segmentvormige oprit welke naar de voordeur leidt. Deze openingen worden gemarkeerd door twee vierkante bakstenen kolommen, wit gepleisterd met horizontale groeven en grijsgeverfde pyramidevormige afsluiting. Aan de zuidwest zijde wordt de tuin van het naastgelegen perceel gescheiden door een bakstenen muur, welke gezien de vorm en het formaat van de baksteen waarschijnlijk uit de 17de eeuw dateert. Gietijzeren hek en bakstenen muur vallen eveneens onder de bescherming. In 1883 is ten westen van het huis (links-achter) een schuurtje toegevoegd en in 1983 is aan de noord-oostzijde een tennisbaan aangelegd.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister
** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument
Datum van downloaden 18 may 2024

Omschrijving

De villa is gebouwd op rechthoekige plattegrond met middenrisaliet aan voor- en achterzijde, later (onder meer in 1894) aan de achterzijde van uitbouwels voorzien waardoor de monumentale waarde van het pand evenwel niet wordt aangetast.

De villa is opgetrokken uit witgepleisterde baksteen met hoekpilasters, grijs geverfde plint en omlopende cordonlijst onder de verdieping vensters. Het pleisterwerk is voorzien van groeven ter imitatie van zandsteenblokken. Het pand bestaat uit twee bouwlagen onder zadeldak met overstek en nok evenwijdig aan de weg. Het dak heeft een omlopende gootlijst en wordt bedekt met grijze Hollandse pannen. De voorgevel van de villa (zuidoost) is symmetrisch ingedeeld. De middenrisaliet bevat op de begane grond een dubbele deur met stoep en bovenlicht. In beide deuren bevindt zich een venster met gietijzeren sierrooster, bekroond door een fronton. Ter weerszijden van de deuropening hangt een lantaarn.

De middenrisaliet, die op de verdieping een achtruits rondboogvenster bevat, doorsnijdt de kroonlijst en eindigt in een dakkapel onder zadeldak met windveren en drie acroteria. In de dakkapel bevindt zich een rondboogvenster met vierruitsraam en bovenlicht met roedenverdeling in de vorm van een driepas.

Onder dit venster is ter hoogte van de daklijst, over de gehele breedte van de middenrisaliet, in stuc een fries met tandlijst aangebracht. Ter weerszijden van de middenrisaliet bevinden zich twee traveeën, elk met een T-venster met licht gebogen bovendorpel op de begane grond, en een zesruits schuifraam op de verdieping. Alle vensters in de voorgevel zijn voorzien van blinden, welke evenals het raamhout donkerblauw zijn geschilderd.

De rechter zijgevel (noordoost) heeft drie gelijksoortige vensterassen, de middelste evenwel blind; de linker zijgevel (zuidwest) twee vensterassen, waarvan de westelijke op de begane grond in plaats van een T-venster een kleiner zesruitsraam bevat. Beide zijgevels hebben in de geveltop een negenruitschuifraam.

De achtergevel (noordwest) heeft onder meer op de begane grond van links naar rechts: een rechthoekige serre onder plat dak met houten balustrade; een T-venster en een deur in de uitbouwels van één bouwlaag, geplaatst tegen de middenrisaliet; twee kleine raampjes en een keukendeur. Op de verdieping: drie kozijnen; de twee linker met zesruitschuifraam, het rechter blind. In het dakschild boven de middenrisaliet bevindt zich een kleine dakkapel met vierruitsraam onder zadeldak. Langs het rechter deel van de achtergevel is een brandtrap geplaatst, waardoor de monumentale waarde van het pand evenwel niet in ernstige mate wordt geschaad. Eveneens onder de bescherming valt een gietijzeren lantaarnpaal in de voortuin uit het eind van de 19de eeuw, welke, gezien een Ansichtkaart uit die periode, vroeger voor het huis langs de Achterweg heeft gestaan.

Waardering

De villa is van architectuurhistorische betekenis als representatief en tamelijk zeldzaam geworden voorbeeld van villabouw uit het derde kwart van de 19de eeuw in classicistische-italianiserende stijl en vanwege de gave hoofdvorm en detaillering.

Het pand is van cultuurhistorische waarde als element uit de geschiedenis van het wonen in Nederland, in het bijzonder in Zuid-Kennemerland waar in de tweede helft van de 19de eeuw de villabouw intensief tot ontwikkeling kwam.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument